

KDYŽ RODIČÉ PODNIKAJÍ

PODLE PRÁVNÍHO STAVU KE DNI 1.6.2023

...s nadšením pro IT, s láskou k umění

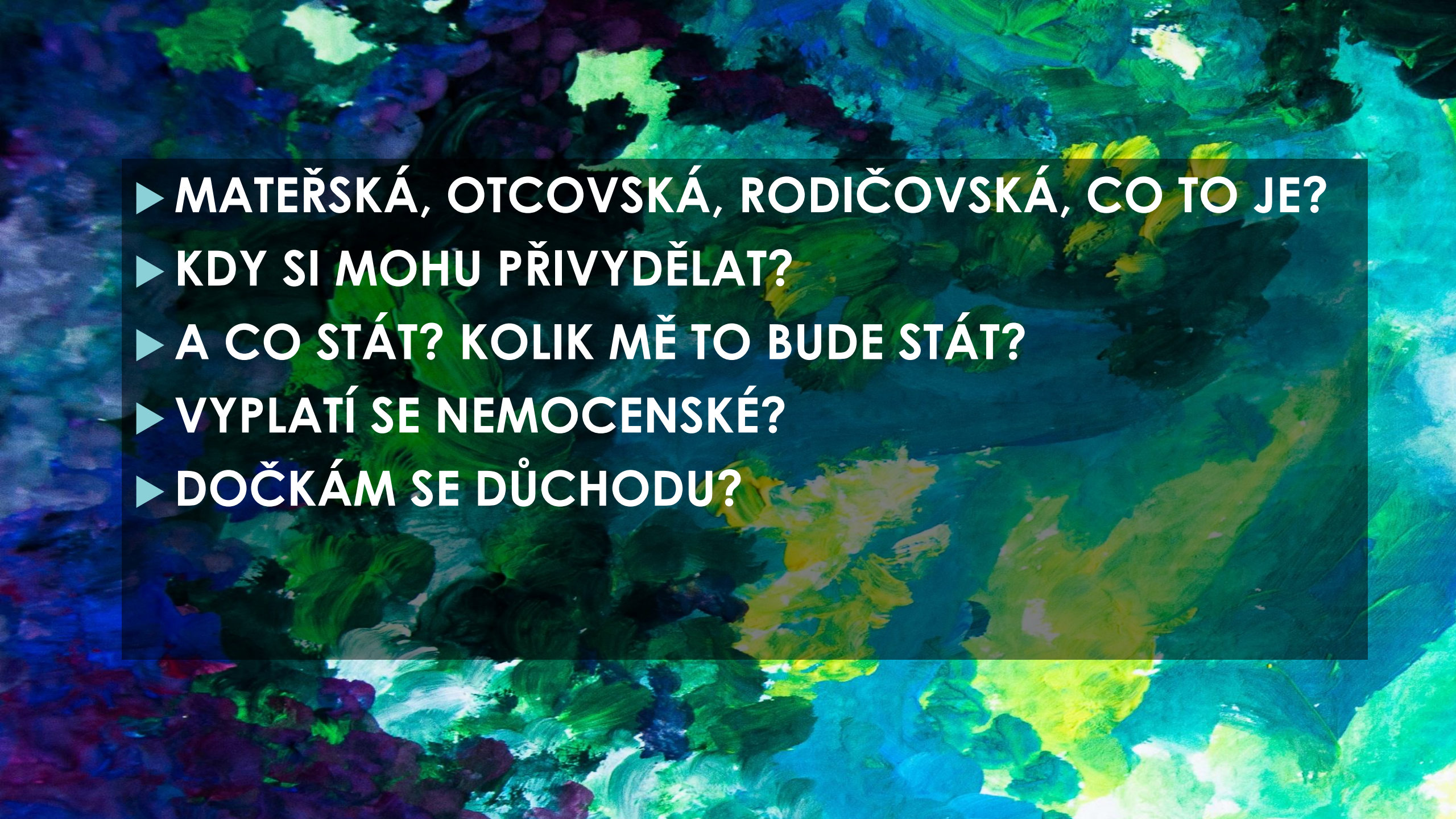
HANA KRAJČÍKOVÁ

advokátka a mediátorka

OBCHODNÍ A AUTORSKÉ PRÁVO

akkrajcikova.cz

law4art.cz

-
- ▶ **MATEŘSKÁ, OTCOVSKÁ, RODIČOVSKÁ, CO TO JE?**
  - ▶ **KDY SI MOHU PŘIVYDĚLAT?**
  - ▶ **A CO STÁT? KOLIK MĚ TO BUDE STÁT?**
  - ▶ **VYPLATÍ SE NEMOCENSKÉ?**
  - ▶ **DOČKÁM SE DŮCHODU?**

MATEŘSKÁ
OTCOVSKÁ
RODIČOVSKÁ

CO TO VLASTNĚ JE?

(KROMĚ TOHO, ŽE TO JE VELIKÁ LEGRACE)

Mateřská 1

Mateřská dovolená

- ▶ překážka v práci na straně zaměstnance
- ▶ 28 /37 týdnů, minimálně 14 týdnů
- ▶ OSVČ mateřskou dovolenou neřeší

Mateřská 2

Peněžitá pomoc v mateřství

- ▶ dávka nemocenského pojištění
- ▶ 70 % redukovaného denního vyměřovacího základu
- ▶ otec může od 6. týdne po porodu dítěte čerpat peněžitou pomoc v mateřství, nutná písemná dohoda s matkou s ověřeným podpisem

Rodičovská 1 Rodičovská dovolená

- ▶ překážka v práci na straně zaměstnance
- ▶ k prohloubení péče o dítě
- ▶ na žádost zaměstnance
- ▶ maximálně do věku 3 let dítěte

Rodičovská 2 Rodičovský příspěvek

- ▶ dávka státní sociální podpory
- ▶ činí 300.000,-Kč
- ▶ nejdéle do 4 let věku dítěte

Otcovská 1 Otcovská dovolená

- ▶ překážka v práci na straně zaměstnance
- ▶ nástup v období 6 týdnů ode dne narození dítěte
- ▶ trvá 2 týdny

Otcovská 2

Dávka otcovské poporodní péče

- ▶ dávka nemocenského pojištění
- ▶ 70 % redukováného denního vyměřovacího základu
- ▶ 14 (po sobě jdoucích) dnů v souvislosti s péčí o novorozené dítě
- ▶ Pojištění 3 měsíce bezprostředně předcházející dni nástupu na otcovskou

An abstract painting featuring vibrant, textured brushstrokes in shades of blue, green, yellow, and purple. The colors are layered and blended, creating a sense of depth and movement. The background is a mix of these colors, with some areas appearing more saturated and others more washed out. The overall effect is a dynamic and colorful composition.

PŘIVÝDĚLEK

MOŽNOSTI A LIMITY

Možnost pracovat se při pobírání různých dávek liší

Dávka nemocenského pojištění – MATEŘSKÁ/OTCOVSKÁ

- ▶ cílem je finančně zabezpečit ekonomicky aktivní občany v okamžiku, kdy kvůli nemoci či mateřství **ztratí krátkodobě výdělek**
- ▶ **Dávka nám náleží, PROTOŽE nemůžeme pracovat**

Dávka státní sociální podpory - RODIČOVSKÁ

- ▶ cílem je překonání nepříznivých důsledků sociální události
- ▶ dávky nejsou náhradou příjmů, ale k vlastní práci nedemotivující pomocí řešení sociální situace
- ▶ Dávka nám náleží, aby nám pomohla, ale pomoci si musíme **hlavně sami**

Přivýdělek při pobírání peněžité pomoci v mateřství

- ▶ dávka nemocenského pojištění
- ▶ nesmí zároveň vykonávat práci, **ze které jim dávka náleží**
- ▶ Lze vykonávat jinou práci, lze pracovat na dohody nebo začít podnikat
- ▶ OSVČ nemohou vykonávat **osobně** podnikatelskou činnost, ze které platili nemocenské, lze to ale prostřednictvím zaměstnanců

Přivýdělek při pobírání rodičovského příspěvku

- ▶ dávka státní sociální podpory
- ▶ Můžeme se zaměstnat, pracovat na dohody nebo podnikat ALE
- ▶ Musíme u toho zvládnout osobně celodenně a řádně pečovat o dítě:
- ▶ Dítě do dvou let může chodit do školky/jeslí maximálně na 92 hodin za měsíc
- ▶ Dítě může hlídat chůva nebo babička nebo jiná zletilá osoba
- ▶ Starší dítě už může chodit do školky bez omezení

KOLIK ZAPLATÍM?

ZDRAVOTNÍ, SOCIÁLNÍ,
NEMOCENSKÉ, DAŇ

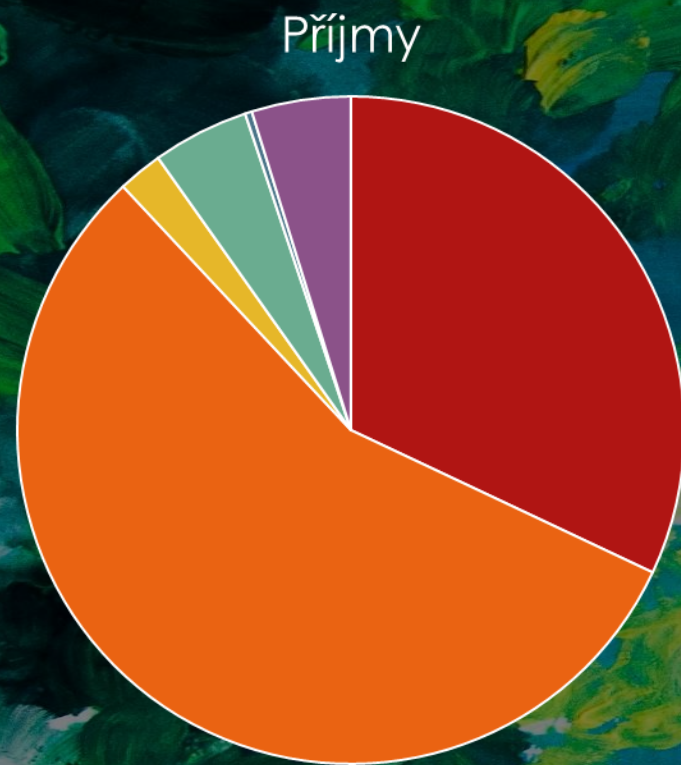
KDYŽ PODNIKÁM JAKO OSVČ

Povinné platby

CELKEM		37,4% ze zisku
zdravotní pojištění		13,5% z ½ zisku
sociální pojištění		
	důchodové pojištění	28% z ½ zisku
	příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,2% z ½ zisku
	nemocenské pojištění	2,1% z ½ zisku
daň z příjmu		15% ze zisku

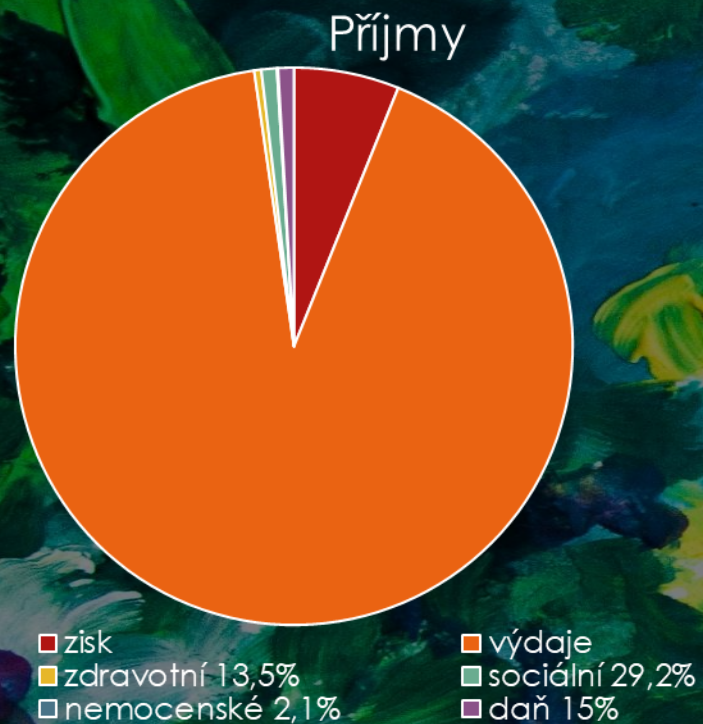
Kolik to je?

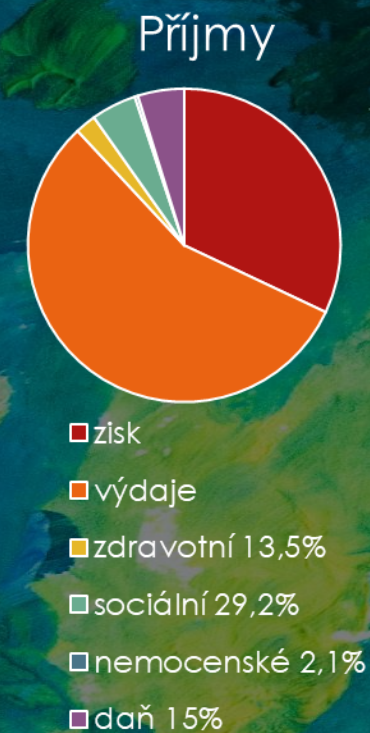
zisk výdaje zdravotní 13,5% sociální 29,2% nemocenské 2,1% daň 15%

Co když vyděláme málo?

Vysoké náklady

Nízké příjmy

PROTO SE PLATÍ
POVINNÉ MINIMÁLNÍ
ODVODY

Minimální povinné odvody OSVČ jako hlavní činnost

CELKEM		5.666,-Kč/měsíc
Zdravotní pojištění		2.722,-Kč
Sociální pojištění		
	Důchodové pojištění	2.944,-Kč
	Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	
	Nemocenské pojištění	0,-Kč (platí se dobrovolně)
Daň z příjmu		0,-Kč

Minimální povinné odvody OSVČ jako vedlejší činnost u MD, PPM, RP

CELKEM		0,-Kč/měsíc
Zdravotní pojištění		0,-Kč
Sociální pojištění		
	Důchodové pojištění	0,-Kč
	Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	
	Nemocenské pojištění	0,-Kč (platí se dobrovolně)
Daň z příjmu		0,-Kč

Příklad

- ▶ Paní Nováková je po celý rok 2023 na rodičovské dovolené. Během celého roku 2023 vykonává samostatnou výdělečnou činnost, jako vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.
- ▶ Paní Nováková má v roce 2023 roční příjmy celkem 150.000,-Kč a výdaje ve výši 80.000,-Kč.
- ▶ Bude proto uplatňovat výdajový paušál 60% a výdaje budou 90.000,-Kč
- ▶ V předchozím roce byla ve ztrátě 5.000,-Kč
- ▶ Protože daňové zvýhodnění na děti uplatňuje manžel, tak si ho paní Nováková uplatnit nemůže.

Příklad

Roční příjmy jsou 150 000 Kč - výdaje 90 000 Kč

= zisk je 60 000 Kč

- Daňová ztráta z minulého roku 5 000 Kč

= daňový základ je 55 000 Kč

Vypočtená daň je $15\% \cdot 55\,000\text{ Kč} = 8\,250\text{ Kč}$

- daňová sleva na poplatníka ve výši 30 840 Kč,

= odvedená daň 0,-Kč

Příklad

- ▶ Na sociálním pojištění nezaplatí paní Nováková rovněž nic, protože zisk je nižší než rozhodná částka.
(55.000,-Kč < 96 777,-Kč)
- ▶ Na zdravotní pojištění zaplatí 4 050Kč (60 000 Kč x 50 % x 13,5 %).
- ▶ Zůstane jí reálně 65 950,-Kč

Příklad

- ▶ Kdyby paní Nováková vykonávala **hlavní** samostatnou výdělečnou činnost, tak by musela zaplatit
  - ▶ na zdravotním pojištění $12 \cdot 2\,722,-\text{Kč} = 32\,664,-\text{Kč}$
  - ▶ na sociálním pojištění $12 \cdot 2\,944,-\text{Kč} = 35\,328,-\text{Kč}$
  - ▶ nemocenské pojištění by se rozhodla neplatit
  - ▶ na dani z příjmu by kvůli slevě na poplatníka nezaplatila nic.
- ▶ **Po úhradě ztráty z předchozího roku by byla ve ztrátě**
- ▶ $(150\,000 - 80\,000 - 5\,000 - 32\,664 - 35\,328) = -2\,992,-\text{Kč}$

Začít podnikat při dětech?

- ▶ Můžete podnikat v malém
- ▶ Můžete si dovolit delší rozjezd podnikání

An abstract painting with vibrant colors and visible brushstrokes. The colors include deep blues, bright greens, yellows, and purples, set against a white background. The brushwork is expressive and textured, creating a sense of movement and depth. The text is overlaid on the central part of the painting.

VYPLATÍ SE
NEMOCENSKÉ
POJIŠTĚNÍ?

Nemocenské pojištění

- ▶ OSVČ platí nemocenské pojištění **dobrovolně**
- ▶ OSVČ si určuje, kolik bude platit
- ▶ Minimálně ale 168,-Kč/měsíc
- ▶ Maximálně ale 2,1% z průměrného vyměřovacího základu podle naposledy podaném přehledu o příjmech a výdajích

NEMOCENSKÉ

- PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ (PPM)
- OTCOVSKÁ POPORODNÍ PÉČE
- DLOUHODOBÉ OŠETŘOVNÉ

Nemocenské dávky

▶ **Podmínky:**

- ▶ uznán práce neschopným
- ▶ když nevykonávám po dobu pracovní neschopnosti osobně SVČ
- ▶ Aktuální účast na pojištění (ochranná lhůta 7 dní)
- ▶ a alespoň 3 měsíce zpětně.

Nemocenské dávky

- ▶ Pokud budu platit 180,-Kč měsíčně:
  - ▶ Od 1.-14. dne 0,-Kč
  - ▶ Od 15-30. dne 155,-Kč denně (60%, redukovaného denního vyměřovacího základu)
  - ▶ Od 31.-60. dne 171,-Kč denně (66%, redukovaného denního vyměřovacího základu)
  - ▶ Od 61. dne 186,-Kč denně (72% redukovaného denního vyměřovacího základu)

Peněžitá pomoc v mateřství

► Podmínky:

- Aktuální účast na pojištění (i ochranná lhůta 180 dní)
- Účast na pojištění alespoň po dobu 270 kalendářních dní v posledních dvou letech přede dnem nástupu na peněžitou pomoc v mateřství
- Z toho účast na pojištění OSVČ podle § 11 po dobu alespoň 180 kalendářních dnů v posledním roce přede dnem počátku podpůrčí doby
- Nesmí osobně vykonávat SVČ

Peněžitá pomoc v mateřství

- ▶ Výše peněžité pomoci v mateřství za kalendářní den činí 70 % redukovaného denního vyměřovacího základu
- ▶ pro představu:
  - ▶ pokud jsme platili 180,-Kč měsíčně
  - ▶ budeme dostávat 198,-Kč denně => za 196 dní 38.808,-Kč

Vyplatí se nemocenské pojištění?

- ▶ OSVČ nemá nárok na ošetřovné (OČR)
- ▶ OSVČ prvních 14 dnů nemoci nemá nárok na nemocenské dávky
- ▶ Pokud plánujeme potomka (PPM, rizikové těhotenství)
- ▶ Dlouhodobé ošetřovné

An abstract painting featuring vibrant, textured brushstrokes in shades of green, blue, yellow, and purple. The colors are layered and blended, creating a sense of depth and movement. The background is a mix of these colors, with some areas appearing more saturated than others. The overall effect is a dynamic and colorful composition.

A CO DŮCHOD?

BUDE NĚJAKÝ ?

Sociální pojištění

- ▶ Nemocenské pojištění
  - ▶ dobrovolně
  - ▶ 168,-Kč/měsíčně až 2,1% z 50% průměrného vyměřovacího základu z předchozího roku
- ▶ Důchodové pojištění + státní politika zaměstnanosti:
  - ▶ povinně
  - ▶ 29,2 % z 50% daňového základu z předchozího roku
  - ▶ Minimální záloha na DP+SPZ u hlavní SVČ 2.944,-Kč.
  - ▶ Maximální záloha na DP+SPZ je 47.099,-Kč.

Na co je to dobré?

- ▶ Nárok na podporu v nezaměstnanosti
- ▶ Nárok na invalidní důchod
- ▶ Nárok na vdovský/vdovecký důchod
- ▶ Nárok na sirotčí důchod
- ▶ Nárok na výplatu starobního důchodu

Nárok na výplatu starobního důchodu vzniká

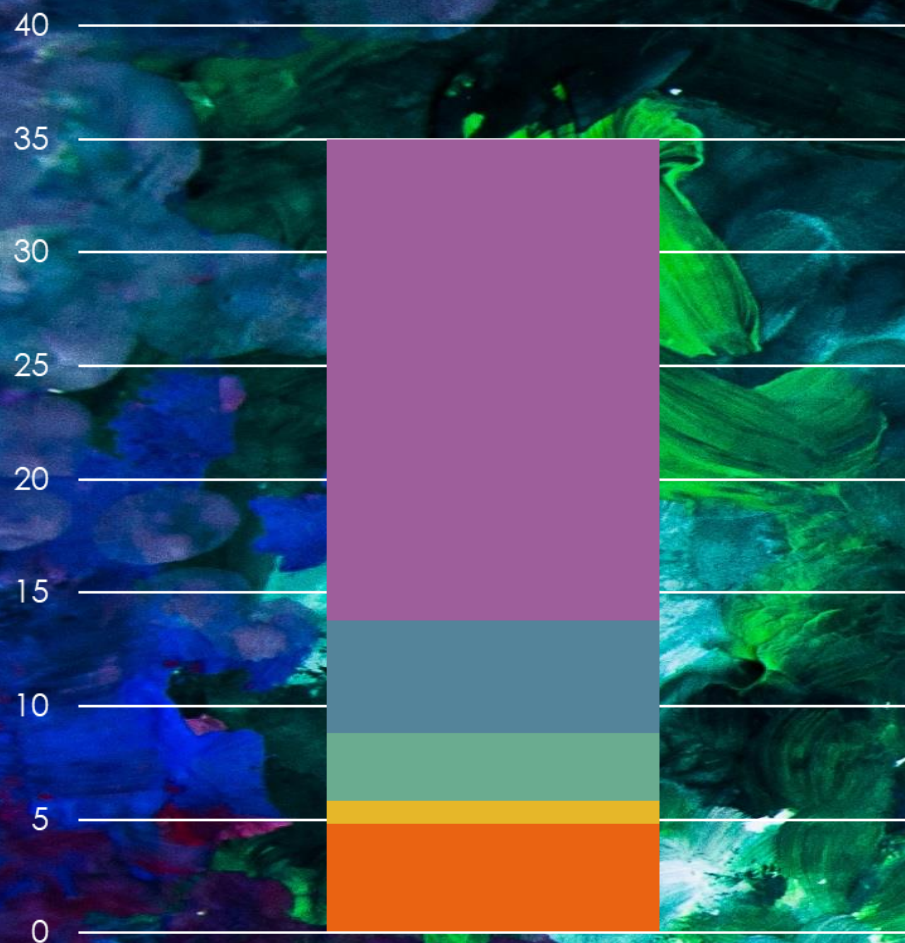
- ▶ Dosažením **důchodového věku** (65 let) a
- ▶ Získáním potřebné **doby pojištění** (= nejméně **35 let** nebo aspoň 30 let doby pojištění bez náhradních dob)

Co se počítá do doby pojištění?

- ▶ Doba, po kterou jsme pracovali a přitom platili důchodové pojištění
- ▶ **Náhradní doby pojištění**
  - ▶ doba osobní péče o dítě do 4 let věku
  - ▶ dlouhodobá péče doma o blízkého, který je závislý na naší pomoci
  - ▶ 80 % příprava na budoucí povolání studiem (prvních 6 let po dosažení věku 18 let, **před rokem 2010**)
  - ▶ 80 % v evidenci úřadu práce, pokud náleží podpora v nezaměstnanosti
  - ▶ V rozsahu 3 let doba, kdy nám podpora nenáležela ...

Jak jste na tom?

- do 35 let zbývá
- celodenní péče o děti do 4 let
- zaměstnání na hlavní pracovní poměr
- další studium po 6 letech a po roce 2010, pokud si ho dobrovolně doplatím
- prvních 6 let studia se započítává jen z 80%
- je mi 18 let, hra začíná

A jak jste na tom vy?

Informativní osobní list důchodového pojištění:

- ▶ přehled dob důchodového pojištění a náhradních dob pojištění
- ▶ přehled vyměřovacích základů
- ▶ přehled vyloučených dob
- ▶ přehled a celkový počet nevidovaných dob

Jak vysoký důchod bude?

- ▶ Základní výměra = 4.040,-Kč (10% prům. mzdy)
- ▶ Procentní výměra (minimálně 770,-Kč)
  - ▶ **vyměřovací základ** pro stanovení pojistného na sociální pojištění (50% zisku)
  - ▶ **koeficient nárůstu**
  - ▶ **Redukovaný osobní vyměřovací základ**
    - ▶ do 17.143,-Kč zápočet 100%
    - ▶ Nad17.143,-Kč do 161.296,-Kč zápočet 26 %
    - ▶ nad 161.296,-Kč nepřihlíží se
  - ▶ **1,5% za každý rok pojištění**
  - ▶ **výchovné: 500,-Kč** za dítě (jen jeden z rodičů)

NASTUPNICE
SMER TISNOV

NEBOJ

CRASH

CHOV

KOOL

An abstract painting featuring a dense composition of brushstrokes in various shades of green, blue, yellow, and purple. The colors are layered and blended, creating a rich, textured effect. The overall mood is vibrant and energetic.

K platbě DP + SPZ se můžete přihlásit i dobrovolně
nebo si i dobrovolně platit víc

Shrnutí: důchod a rodičovská

- ▶ SVČ mám jako **vedlejší činnost** (PPM, RP)
- ▶ Jestliže je daňový základ (zjednodušeně zisk) vyšší než 96.777,-Kč, zaplatím sociální pojištění ve výši 29,2% z 50% zisku a v dalším roce budu hradit měsíční zálohy na sociální pojištění.
- ▶ Jestliže je daňový základ nižší než 96.777,-Kč (za rok), nebudu platit sociální pojištění za tento rok vůbec a v dalším roce opět nemusím hradit zálohy.
- ▶ Stát za mě sociální pojištění neplatí
- ▶ **Náhradní doba** pojištění pro důchodové účely

Co si zapamatovat?

- ▶ Nemocenské pojištění OSVČ platí dobrovolně
- ▶ Celkové odvody jsou u OSVČ nižší než u zaměstnance
- ▶ OSVČ pak ale zase pobírá relativně nižší důchod
- ▶ Z hlediska podnikání je výhodné mít rodičovský příspěvek do 4 let věku dítěte
- ▶ Pokud bych měla podnikání jako hlavní SVČ, musím vydělat alespoň 5.666,-Kč měsíčně (ZP+SP)
- ▶ Takže pokud chci zkusit podnikat v malém, tak období pobírání rodičovského příspěvku je na to ideální

Co nás čeká – možná...

- ▶ Zvýšení minimálního vyměřovacího základu OSVČ na 40% prům. mzdy (dnes 25%)
- ▶ Pojistné nejméně z 55% zisku
- ▶ Snížení slevy na dani na manželku
- ▶ Zrušení slevy na dani – školkovného
- ▶ Sazba daně 15 % pro základ daně do 36násobku průměrné mzdy, pak 23 %
- ▶ Zvýšení daně z příjmů PO na 21% (dnes 19%)
- ▶ Důchodová reforma

A TO JE TO
DOBRODUŽSTVÍ 😊

DĚKUJI ZA POZORNOST

Zdroje

Mateřská dovolená: § 195 zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Rodičovská dovolená: § 196 zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

PPM: § 32 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

RP: 30 a násl. zákona 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Otcovská: §38a zákona č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění

Výpočet výše PPM: <https://www.mpsv.cz/web/cz/nemocenske-pojisteni#vdnp>

Zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění

Zákon č. 592/1992 Sb. o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Zdroje

Zákon 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

<https://www.cssz.cz/web/cz/nemocenske-pojisteni-osvc>

Výpočet dávek: <https://www.cssz.cz/web/cz/vyse-a-vypocet-davek>

Zákon 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Zákon č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a spz

<https://www.cssz.cz/web/cz/starobni-duchod>

<https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-zoldp>

<https://eportal.cssz.cz/web/portal/duchodova-kalkulacka>

<https://www.cssz.cz/web/cz/dobrovolna-ucast-na-pojisteni>